

Posudek magisterské práce

Název práce: Sociální vyloučení v kontextu kultury chudoby

Studentka: Petra Szaffnerová Bimonová

Magisterský obor: Řízení a supervize v sociálních a zdravotnických organizacích

Vedoucí práce: Prof. PhDr. RNDr. Helena Haškovcová, CSc.

Oponentka: Mgr. Vendula Pírková

Rok obhajoby: 2010

Autorka si zvolila nelehké téma, které je v naší společnosti často emotivně diskutováno, především z hlediska socio-ekonomické problematiky romských obyvatel a jejich začlenění do společnosti. Z textu není patrné, co vedlo autorku k volbě zvoleného tématu. Zda se jednalo o profesní zájem nebo o osobní zkušenosti se soužitím se sociálně vyloučenými. Tato informace by čtenáři pomohla se lépe orientovat v tom, zda je problematika řešena pohledem laika nebo profesionála.

Formální stránka a struktura práce má dostatečnou úroveň. Práce je členěna na dvě části, teoretickou a praktickou. Práce má 87 stran bez příloh. Z textu je patrné, že autorka má běžně používanou terminologii zažitou. Struktura práce odpovídá požadavkům zadání tvorby magisterské práce. Požadované náležitosti diplomové práce jako prohlášení, poděkování a anotace jak v českém, tak anglickém jazyce jsou v pořádku, avšak schází Projekt diplomové práce, který má být nedílnou součástí diplomové práce. Seznam bibliografických odkazů obsahuje 79 položek a svědčí o snaze zohlednit všechny dostupné informace k dané problematice. Obě části (teoretická a praktická) jsou nerovnoměrně rozvržené. Teoretická část je na 49 stranách a praktická část na 21 stranách.

Magisterská práce se člení na dvě části, teoretickou a praktickou. Obě části mají své cíle, přičemž cílem teoretické části je vymezení konceptu sociálního vyloučení včetně stávající legislativy v návaznosti na popis sociální situace/reality tzv. sociálně vyloučených. Dalším cílem je specifikace možných příčin sociálního vyloučení romské populace vzhledem ke kulturním odlišnostem romské populace.

Cílem praktické části je vypracování „mapy“ sociálně vyloučené lokality na základě definovaných znaků sociálního vyloučení, tzn. zpracování deskripce/analýzy lokality s identifikací hlavních sociálních problémů a následného návrhu řešení.

V teoretické části autorka představuje pojmy, se kterými pracuje, a velmi často zde používá odkazy či citace z bibliografie. Dále představuje současnou problematiku z hlediska Romů a za užití literatury částečně i teoretické návrhy na řešení, např. v oblasti bydlení, vzdělávání či zaměstnání. Autorka dobře pracovala s texty, které mapují historii romské populace. V části Institucionální rámec romské integrace v perspektivě ČR se zaměřuje na systém podpory romské populace. Obsahu práce by velmi prospělo finanční vyčíslení jednotlivých institucí (Rada vlády apod.), které by bylo zaměřeno především na finanční toky jdoucí do regionu, jehož jsou Lovosice součástí, a hodnocení následného přerozdělení. S tímto krokem by bylo snadnější postupovat v praktické části a vznikly by tak návrhy na opatření, která by měla

reálný podklad. V textu nejasně pracuje s odkazy na různé názvy institucí, které řeší problematiku romské populace. Termíny, které nejsou čtenáři zcela jasné, jako např. pojem značná část populace, by bylo vhodné upřesnit počty alespoň procentuálně, neboť se jedná o subjektivní informaci. Text v první části působí jako celek, avšak v některých částech je velmi mnoho citací na úkor vlastního názoru, nebo, pokud je zde přítomen, tak velmi nejasně.

Teoretická část působí velmi profesionálně, odpovědně. Autorka používá terminologii a z textu je patrné, že ji problematika zajímá a že jí rozumí. Čtenář nabývá mylného dojmu, že autorka našla lék na danou problematiku. Pak ale následuje praktická část, která je završena velmi obecnými, teoretickými a nerozpracovanými doporučeními. Metodologický popis polostandardizovaných rozhovorů je popsán hned v úvodu praktické části. Avšak v textu jsou jen minimální ukázky a úryvky rozhovorů.

V praktické části se autorka zaměřuje, dle sděleného cíle na str. 9, na vypracování mapy sociálně vyloučené lokality. Zde popisuje nastavení systému a v textu se objevují zcela se nehodící úsudky autorky. Jak už jsem na počátku uvedla, není patrné, z jaké pozice (pracovní, studijní či občanské – sousedské vztahy) tyto komentáře přichází. Zároveň, s odkazem na nevyváženost týkající se tzv. tvrdých dat, mimo počtu obyvatel (na straně 32-33) a odhadu počtu obyvatel hlásících se k romské populaci (ze zkušeností), tedy vyjma informací z Českého statistického úřadu, tato data chybí. Text by měl být obohacen o údaje z Úřadu práce a MěÚ v Lovosicích. V rozhovorech s Romy pak autorka informuje např. o finančních příspěvcích, ale dále se nezabývá ostatními dotačními tituly, jako je příspěvek na péči o osobu blízkou či příspěvky na děti atd.

V kapitole 3.3. A co dál? Informuje autorka diplomové práce o vzniku jakési Agentury, ve kterou byly kladeny velké naděje. Právě v návaznosti na problematiku, kterou se autorka zabývá, by se měla pisatelka na popis Agentury zaměřit, přiblížit strukturu, zřizovatele agentury, její cíle a vize a příčiny neúspěchu v dané lokalitě a nenechat se odradit konstatováním o neukotvenosti pravomocí a kompetecí. Informace, které jsou poskytnuty, jsou neúplné a tato skutečnost se prolíná do navrhovaných opatření.

V navrhovaných řešeních není jasné, zda se opatření týkají lokality města Lovosic či celorepublikové úrovně. Důvodem je i to, že schází návrh např. na lepší organizaci péče o ubytovnu ze strany MěÚ v Lovosicích, tzn. propojení péče odboru majetkového s odborem sociální péče. Navrhovaná opatření dokazují, že autorka problematice rozumí a chce ji řešit. Nedostatkem kapitoly 6.5. Návrhy a opatření jsou teoretické, celonárodní nekonkrétní a nerozpracované návrhy na jednotlivá opatření. Odkazy na legislativu jsou v dostatečném měřítku.

Jazyková úprava. Práce působí rozpačitým dojmem. Po vzletné teoretické části, kde autorka pracuje s literaturou a mnoha informacemi a tok informací lehce plyne, je přechod do praktické části (již ke konci 1. části) trochu neprofesionální. V celé práci jsou překlapy či nedokončené pasáže (příklad str. 18 nebo 8), předposlední odstavec je nedokončen, str. 32, první odstavec, čtvrtý řádek aj.

Doporučuji práci k obhajobě a navrhuji dobře.

Otázky k obhajobě:

Otázka č. 1 – Jaké kompetence jednotlivých institucí na vládní úrovni by měly být formulovány či přeformulovány tak, aby se jednotlivé úkoly opravdu realizovaly v terénu.

Otázka č. 2 – jaké opatření byste přijala v oblasti ekonomické gramotnosti u romských obyvatel ve Vámi studované oblasti.

Dne 2.6.2010

Mgr. Vendula Pírková